

Forfatter: Knudsen-Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Folk

Citation: Knudsen-Hjortø, Knud: "Folk", i Knudsen-Hjortø, Knud: *Folk*, 1903, s. 6. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_03-shoot-idm140364985013056/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Folk

Derfra kommer man ned i selve byen. Ved at se disse huse, der er stimlede sammen om en gade, kommer man just ikke til at tænke paa et geled soldater; snarere minder de om en flok halte og kroblinger, der laver op-løb om et sted, hvor der skal være fundet noget, man kan leve af. Men de fleste har øjensynlig intet fundet; det, der er, opsnappes af de duelige individer, som der også findes enkelte af. Retningen er inderlig sløj. Dær trænger et lille lavpandet hus sig frem og er nær ved at gå på hovedet i rendestenen, mens naboen har trukket sig langt tilbage og skubbet et stykke knortet fortov foran sig. Her ser man en lang familie af gamle, gusne huse, der synes at ha fælles oprindelse, men tagene holder ikke retning, nogle rager højere op, andre er sunket eller har forskudt sig udefter, som en lang kage, der er skåret i stykker på et fad. Vinduerne er små og bulede, så at beboerne udenfra set synes mere mistykkede, end de i virkeligheden er. Entréen er så stor, at der netop er plads til, at eet menneske kan klemmes ihjel ad gangen, når døren lukkes op. Fortovsstenene rager op som knæer og albuer; hen over dem balancerer man ned i en beværtning eller et logi for rejsende. Ind i et brødsalg eller i en detailhandel. Rygningslinjen vidner om alderdoms-svækkelse, og de okrede vægge har — især om foråret — et usundt udscende, som om de led af fnat eller spedalsk-bed; i regnvær driver det rødligt ned ad dem som materiale, og enkelte steder dannes der svulster, som må opereres bort.

Længere nede ligger et gammelt hus med egetømmer i muren, hvis udskårne bjælkehoder tilstræber et historisk præg; første etage er bygget ud over stuen; det at den truer med at styrte ud på gaden, forleener det historiske med en tilgift af ærværdighed.

En høj, grå, kaserneagtig bygning knejser drabelig lige overfor, mens dens brostfældige nabo synes nær ved

at gå i jorden af alderdom. Denne byendes nye huse ligger i det hele tæet gerne op til en faldefærdig rønne, der nemlig er broer til den endnu mere faldefærdige, der blev revet ned for at gi plads til det nye hus.

Så kommer broen over fjorden, hvor strømmen løber ud og ind med mange ubenyttede hestekræfter. Her er smukt om aftenen; så er vandet sort som tjære imod øst, men mod vest strækker fjorden sig glødende udefter. og se: dær sejler en fisker med sin båd lige ind i solen.

Videre ned ad gaden.

Langs rendestenen er der en række fliser, der er brækkede på så mange steder, at korbenede småbørn kan dyrke den sport af at ta een flisestump i hvert skridt uden at forstrække benene; på et enkelt sted, hvor to hele fliser virkelig støder sammen, har dette dog sin vanskelighed. Ellers er det den samme underlige høpsa af huse, der ikke kan blie enige om den allermindste smule symmetri. Det første, gamle hus af røde mursten og med grå sandstens-omstændigheder over vinduerne og i gavlene har åbenbart hørt tale om Rosenborgstil. Det næste skal formodentlig være florentinsk med sin krenelerede murkant i stedet for tag; vi kommer så til at la skorstenen, der rager op indenfor, agere udkigstårnet.

Nu kommer der en stolt bygning: købmand Therkelsens nye hus med veranda i gavlen og balkon ud til den anden side, men efter denne kraftanstrængelse falder gaden helt sammen. Her er for eksempel et hus, der har forivret sig på stueetagen med to alen høje vinduer, så der er næsten ingenting igen til første sal; skal man stå ret deroppe, må man ha hodet ud ad vinduet, og så bumser man mod tagrenden.

Derefter stejler et højt, smalt hus lige i luften, det er splinternyt og ser meget springsk ud, det smager noget af kunst, i alt fald gør gavlen — der vender ud til gaden — en mængde snørklede kunster, inden den bekvemmer sig